

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 399/08-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Š., V., zastúpeného advokátom JUDr. J. F., T., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky postupom Daňového úradu V. odmietnutím prijatia jeho dodatočných daňových hlásení za roky 1999, 2000, 2001 a 2002, a to listom z 3. júla 2008 sp. zn. 744/230/26233/08/Kasa a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Š. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. novembra 2008 doručená sťažnosť Š., V. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. F., T., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Daňového úradu V. (ďalej len „správca dane“) odmietnutím prijatia jeho dodatočných (daňových) hlásení za roky 1999, 2000, 2001 a 2002, a to listom z 3. júla 2008 sp. zn. 744/230/26233/08/Kasa.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že z dôvodu nedostatku relevantných informácií zrážal pri výplate príjmov športovcom daň z príjmu ako daň z príjmov zo závislej činnosti, čo poukázal správcovi dane. V roku 2008 sa sťažovateľ utvrdil v tom, že tento postup nebol správny, pretože tieto príjmy sú oslobodené od zdaňovania, a že odvádzal daň z cien za výsledky v športových súťažiach bez právneho dôvodu.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uviedol:

„Zákonom č. 215/2007 Z. z. s účinnosťou od dňa 1. 9. 2007 okrem iného došlo aj k zmene § 39 ods. 3 zákona. Novelou sa ustanovilo, že dodatočné daňové priznanie alebo dodatočné hlásenie môže daňový subjekt podať, ak zistí, že jeho daňová povinnosť má byť nižšia, ako bola uvedená v daňovom priznaní alebo hlásení, najneskôr však do štyroch rokov od konca roka, v ktorom vznikla povinnosť podať daňové priznanie alebo hlásenie, alebo v ktorom bol daňový subjekt povinný daň zaplatiť bez povinnosti podať daňové priznanie alebo hlásenie, alebo v ktorom daňovému subjektu vznikol nárok na vrátenie nadmerného odpočtu alebo nárok na vrátenie dane. Do účinnosti novely zákon neobsahoval lehotu na podanie dodatočného hlásenia.

Dňa 10. 6. 2008 sme podali na Daňovom úrade V. dodatočné hlásenia na dani z príjmov zo závislej činnosti za zdaňovacie obdobia 1999, 2000, 2001, 2002, 2004, 2005, 2006, 2007. Vo všetkých dodatočných hláseniach sme vykázali daňové preplatky. Správca dane plne akceptoval dodatočné hlásenia za roky 2004, 2005, 2006, 2007. Dodatočné hlásenia za roky 1999, 2000, 2001, 2002 však listom zo dňa 3. 7. 2008 odmietol akceptovať a považuje ich za bezpredmetné s poukázaním na aktuálne znenie § 39 ods. 3 zákona. List sa nášmu klubu vzhľadom na predchádzajúce neúspešné pokusy o jeho doručenie stal známym až dňa 8. 9. 2008, keď si jeho overenú fotokópiu osobne na Daňovom úrade V. prevzal predseda klubu. Podstatou rozporu medzi našim klubom a správcom dane je otázka, ktoré znenie § 39 ods. 3 zákona sa má uplatniť pri posudzovaní prípustnosti podania dodatočného hlásenia za roky 1999 - 2002.

Podľa názoru správcu dane sa štvorročná lehota vzťahuje na akékoľvek dodatočné hlásenie podané po 1. 9. 2007 a teda v roku 2008 je možné podať dodatočné hlásenie najskôr za rok 2003, za ktorý vznikla povinnosť podať hlásenie v roku 2004.

Podľa nášho názoru novozavedenú lehotu je možné prvýkrát uplatniť až na dodatočné hlásenie za rok 2007, v ktorom nadobudol účinnosť zákon č. 215/2007 Z. z. a na dodatočné hlásenia za predchádzajúce roky sa lehota nevzťahuje.

Domnievame sa, že pri akceptovaní názoru správcu dane by došlo k zásahu do našich majetkových práv, keď sme v rokoch 1999 - 2002 dobromyseľne konali v náš vlastný neprospech s vedomím, že ak sa dodatočne potvrdí, že náš postup bol chybný, budeme môcť podať dodatočné hlásenie a bezdôvodne odvedenú daň získame späť bez toho, aby sme boli obmedzovaní lehotou na takéto konanie. V dobrej viere sme platili daň, lebo neexistovala žiadna lehota štyroch rokov pred novelou č. 215/2007. Ak by daňovou kontrolou bol zistený preplatok na dani, tak by nám ho DÚ vrátil a podľa výkladu DÚ nám vrátenie preplatku znemožnila novela zákona a v nej určená lehota štyroch rokov.

Daňový úrad V. teda odmietol akceptovať dodatočné hlásenia za roky 1999, 2000, 2001, 2002 a považoval ich za bezpredmetné v zmysle oznámenia zo dňa 03. 07. 2008 pod č. 744/230/26233/08/Kasa.“

Sťažovateľ preto navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1.) Daňový úrad vo V. odmietnutím prijatia našich dodatočných hlásení za roky 1999, 2000, 2001, 2002 a považovaním ich za bezpredmetné z dôvodu § 39 ods. 3 zák. č. 511/92 Zb. (jeho novely zák. č. 215/2007 Z. z.) vyjadreným v liste zo dňa 03. 07. 2008 pod č. 744/230/26233/08/Kasa podpísaným Ing. M. S. porušil základné práva sťažovateľa vlastníť majetok podľa čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky.

2.) Ústavný súd SR prikazuje Daňovému úradu V., aby o našich dodatočných hláseniach za roky 1999, 2000, 2001, 2002 konal a rozhodol.

3.) Daňový úrad V. je povinný zaplatiť sťažovateľovi Š. trovy právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

Súhlasíme, aby sa na Ústavom súde konalo a rozhodlo bez ústneho pojednávania.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú fyzickú

osobu a právnickú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany, a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Znamená to, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd však nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. III. ÚS 207/04, I. ÚS 34/05, I. ÚS 127/05).

Princíp subsidiarity sa nepochybne týka prípadov, v ktorých sa sťažovatelia môžu domáhať ochrany svojich základných práv alebo slobôd, využitím právnych prostriedkov, ktoré im na tento účel dáva k dispozícii zákon v danom prípade Občiansky súdny poriadok.

Sťažovateľ namieta porušenie ním označeného základného práva listom správcu dane z 3. júla 2008 sp. zn. 744/230/26233/08/Kasa, ktorým odmietol prijať dodatočné daňové hlásenie sťažovateľa za roky 1999 - 2001. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ nevyužil právne prostriedky, ktoré má z dispozícii v daňovom konaní podľa zákona č. 511/1992 Z. z. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov a následne v správnom súdnictve.

Pretože v danom prípade pred právomocou ústavného súdu ešte existoval iný orgán verejnej moci, ktorý bol v prvom rade oprávnený poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa, ktorých porušenie namieta, ústavný súd uzavrel, že sťažovateľ (predtým, ako sa obrátil so svojou sťažnosťou na ústavný súd) nevyčerpal všetky procesné prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho práv poskytuje. Táto skutočnosť

vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie jeho sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a z toho dôvodu ju ústavný súd odmietol pre neprípustnosť (m. m. II. ÚS 323/08, II. ÚS 367/08, IV. ÚS 315/08).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2008